

Referanser: KM 10/14, KR 53/14

Saksdokumenter:

KM 08.1/15 Statsbudsjettet 2015

Statsbudsjettet 2016 - Kirkemøtets tilskuddsforvaltning

Sammendrag

Denne saken gjelder forvaltning av statlige tilskudd for budsjettåret 2016 og er en oppfølging av KM sak 10/14, der Kirkemøtets tilskuddsforvaltning for inneværende år ble behandlet.

På Kirkemøtet 2014 ble det gjort vedtak for 2015 om fordelingsprinsipper av tilskuddspostene 75 Trosopplæring og 77 Tilskudd til kirkelige formål.

Kirkemøtet var opptatt av at det må være forutsigbarhet i forvaltningen av tilskuddsmidlene. Derfor ble det i vedtaket i 2014 lagt føringer for at fordelingsnøkklene mellom de ulike formål og instanser i 2015 skulle følge samme fordelingsnøkkel som i 2014.

Kirkerådet har fulgt opp dette i sak KR 65/14: *Statsbudsjettet 2015 – oppfølging av Kirkemøtet vedtak – fordeling av tilskuddsmidler.*

På Kirkemøtet 2015 skal det gjøres et nytt vedtak som gjelder fordeling av tilskuddsmidlene for budsjettåret 2016.

I statsbudsjettet for 2015 er tilskuddspostene 75 og 77 slått sammen til en post: Post 75, Tilskudd til trosopplæring og andre kirkelige formål, posten kan overføres.

Dette innebærer at det ikke lenger bevilges øremerkede midler til trosopplæring. At beløp på posten «kan overføres» innebærer at ubrukte midler i 2015 kan overføres til 2016.

Høringsnotatet, *Staten og Den norske kirke - et tydelig skille*, av 2. september 2014, markerer et nytt skritt i arbeidet med å gi Kirkemøtet økte budsjettfullmakter.

Når Den norske kirke blir et eget rettssubjekt fra 1. januar 2017 blir Kirkemøtet tilskuddsmottaker av hele rammetilskuddet fra staten. Dette innebærer at det må utarbeides og vedtas et helt nytt økonomireglement for Den norske kirke.

Det statlige økonomireglementet gjelder kun så lenge kirken er en del av statsforvaltningen. Når dette opphører må det erstattes av et nytt reglement tilpasset andre bestemmelser. Et nytt økonomireglement vil berøre økonomiforvaltningen for Kirkerådet, Bispemøtet og bispedømmerådene.

Tilskuddet fra staten vil bli tildelt til Kirkemøtet. Kirkemøtet må vedta hvordan tilskuddet skal disponeres. Kirkerådet arbeider for at et slikt reglement kan behandles på KM 2016. Dette vil så danne grunnlaget for fordeling av budsjettet for 2017. Dette er bakgrunnen for at Kirkemøtet i 2017 er lagt til januar.

I budsjettet for 2017 vil alle midler til Den norske kirke bli tildelt på felles post i statsbudsjettet. Det foreslås derfor å videreføre de samme prinsipper og fordelingsnøkler som ble vedtatt på Kirkemøtet i 2014 for 2015 når midlene skal fordeles for 2016.

Forslag til vedtak

Kirkerådet anbefaler Kirkemøtet å vedta følgende for disponering av tilskudd for budsjettåret 2016:

- 1) Tilskuddene på kap. 0340 post 75 fordeles i 2016 etter samme fordelingsnøkkel som ble benyttet av Kirkerådet i 2015.
- 2) Tildelingskriteriene til trosopplæring videreføres.
- 3) Reglementet for tilskuddsforvaltning for særskilte stillinger innen kirkelig undervisning, diakoni og kirkemusikk videreføres.
- 4) Tilskudd til de kirkelige virksomhetene: Døvekirken, Stiftelsen Kirkeforskning, Kirkelig ressurscenter mot vold og seksuelle overgrep, Samisk bibeloversettelse, Oslo og Nidaros domkirker og Kristent arbeid blant blinde og svaksynte videreføres med samme andel av bevilgningen som i 2015.

Saksorientering

1. Bakgrunn

Denne saken gjelder fordelingen av tilskudd på kapittel 0340 post 75 i statsbudsjettet for budsjettåret 2016.

Saken ble første gang behandlet av Kirkemøtet i 2014 (KM 10/14). Den gang var tilskuddet fordelt på to budsjettposter; post 75 Trosopplæring og post 77 Tilskudd til virksomhet i Den norske kirke.

I statsbudsjettet for 2015 er disse to postene slått sammen. Samtidig er navnet endret. Det forventes at denne inndelingen fortsetter for budsjettåret 2016. Den nye teksten er: Post 75 Tilskudd til trosopplæring og andre kirkelige formål.

Det nye er at alle ubrukte midler kan overføres til nytt budsjettår, dersom midlene ikke blir benyttet i 2015. Dette er et prinsipp som Kirkerådet har vært opptatt av. Dette har alltid vært tilfelle med post 75, da den kun inneholdt midler til trosopplæring. Men for post 77, der bl.a. bispedømmerådene har mottatt tilskuddsmidler til diakon- og kateketstillinger har dette ikke vært tilfelle.

Disse tilskuddsmidlene er en liten del av offentlige bevilgninger som tildeles til Den norske kirke. Når Den norske kirke blir eget rettssubjekt foreslår departementet at det framtidige statstilskudd til en fristilt kirke bevilges under ett til Kirkemøtets disposisjon uten at staten angir fordelingen på de enkelte formålene (Høringsdokument av 2.september 2014 kap 9.3 side 53).

Tilskuddsmottakere er kirkelige fellesråd, menighetsråd og andre kirkelige instanser og organisasjoner som kan bidra med å oppfylle formålet. Det kan unntaksvis gis tilskudd til tiltak i regi av privatpersoner når slike tiltak faller inn under formålet.

Målet med tilskuddsordningen er:

Tilskudd til trosopplæringen i Den norske kirke.

Tilskuddet skal bidra til et systematisk og sammenhengende trosopplæringstilbud for alle døpte fram til fylte 18 år, i et samlet omfang på rundt 315 timer hver.

Målet for trosopplæringen er å gi kunnskap og kjennskap til hva dåpen og kristen tro innebærer. Trosopplæringen skal bidra til kristen livstolkning og livsmestring, og utfordre til engasjement og deltakelse i kirke og samfunnsliv,

Tilskudd til virksomhet i Den norske kirke

Tilskuddet skal støtte kirkelige formål slik at Den norske kirke kan videreføres som folkekirke i samsvar med Grunnloven § 16.

I framtiden vil Kirkemøtet også få ansvar for fordeling av alle driftsrammene mellom Kirkerådet, Bispemøtet og bispedømmerådene. Disse bevilges i dag på kap. 0340 post 01. Dette skjer ikke før Den norske kirke er blitt eget rettssubjekt.

2. Oversikt over de offentlige tilskudd til Den norske kirke

For å gi Kirkemøtet en oversikt over den statlige og kommunale finansieringen av Den norske kirke er det innarbeidet et par tabeller i saksdokumentet. Det er også vedlagt (vedlegg 1) den delen av Statsbudsjettet fra Kulturdepartementets budsjett som gjelder Den norske kirke.

Den norske kirke var fram til budsjettåret 2014 underlagt Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet og fikk bevilgningene på kapittel 1590. Etter Stortingsvalget i 2013 ble ansvaret flyttet til Kulturdepartementet og bevilgningene ble overført til kapittel 0340.

Budsjett 2015

Budsjettet for Den norske kirke for 2015 er omtalt i St.prp. nr. 1 (2014-2015) for budsjettåret 2015 fra Kulturdepartementet. Sidene fra st.prp. er lagt ved til informasjon.

Nedenfor følge noen nøkkeltall fra statsbudsjettet (tall i 1000 kr):

Kapittel	Benevnelse	Regnskap 2013	Saldert budsjett 2014	Forslag 2015	Endring i % 14/15
UTGIFTER					
0340/1590	Den norske kirke	1 653 241	1 732 499	1 847 667	6,6
0342/1592	Kirkebygg og gravplasser	60 840	121 015	126 524	4,6
	Sum kategori 08.40	1 714 081	1 853 514	1 974 191	6,5
INNTEKTER					
3340/4590	Den norske kirke	95 522	79 679	82 308	3,3
3342/4592	Kirkebygg og gravplasser	24 001	20 927	21 617	3,3
	Sum kategori 08.40	119 523	100 606	103 925	3,3
NTO TIL DISPOSISJON					
0340/1590	Den norske kirke	1 557 719	1 652 820	1 765 359	6,8
0342/1592	Kirkebygg og gravplasser	36 839	100 088	104 907	4,8
	Sum kategori 08.40	1 594 558	1 752 908	1 870 266	6,7

Økningen fra 2013 til 2014 på 0340 kategori 08.40 har bl.a. sammenheng med økte bevilgninger til trosopplæring på 68,3 mill. kr. i 2014 samt midler til IKT i kirken (nye hjemmesider www.kirken.no) og nytt intranett. Økningen fra 2014 til 2015 er knyttet til Kirkevalget 2015.

Driftsutgiftene i statsbudsjettet i 2015 skal dekke prisstigningen i år.

De budsjettmessige konsekvensene av lønnsoppgjøret i 2015 på kapittel 0340 post 01 ligger ikke i rammene og forventes kompensert ved ekstra tildeling høsten 2015.

Fordelingen på kap. 0340/1590 på de ulike utgiftsposter viser følgende inndeling:

Post	Betegnelse (Tall i 1.000kr)	Regnskap 2013	Saldert budsjett 2014	Forslag 2015
01	Driftsutgifter	1 180 431	1 166 716	1 192 843
21	Spesielle driftsutgifter	33 342	37 069	38 292
70	Kirkevalg, kan overføres, kan nyttes under post 01	407	0	76 167
71	Tilskudd til Sjømannskirken - Norsk kirke i utlandet (Posten inneholdt i 2013 midlene til det som i 2014 ble post 77. Sjømannskirkens andel var i 2013: 71 800)	230 865	85 035	81 297
75	Tilskudd til trosopplæring og andre kirkelige formål, kan overføres	207 497	290 979	459 068
77	Tilskudd til virksomhet i Den norske kirke (ny post i 2014 – overført til post 75 i 2015)	0	152 700	0
79	Til disposisjon	599	0	0
96	Aksjer	100	0	0
	Sum kap. 0340/1590	1 653 241	1 732 499	1 847 667

Post 71 inneholdt tilskuddsmidlene som ble overført til post 77 i 2014 og videre overført til post 75 i 2015. Tilskuddet til nasjonale kirkebygg, Nidaros og Oslo domkirker ble flyttet til post 71 i 2013 og post 75 i 2015.

Aksjeposten gjelder opprettelsen av Kirkepartner AS.

Tallene er ikke korrigert for budsjettvedtaket i Stortinget i desember og omstillingsmidlene som ble bevilget da disse referer seg til forslag til stortingsvedtak (Prop. 1 S).

I statsbudsjettet 2014 ble det også innført andre inndelinger på kirkebudsjettet. Post 71 tilskudd til kirkelige formål ble delt i to. Den delen av post 71 som Kirkerådet fikk ansvar for ble overført til en ny post, post 77: Tilskudd til virksomhet i Den norske kirke. Post 75 gjelder Trosopplæring. Her har det vært en opptrapping av tilskudd siden 2004.

Tilskuddet til nasjonale kirkebygg, Nidaros og Oslo domkirker har tidligere vært bevilget fra en annen post i budsjettet og ble flyttet til post 75 i 2015.

Fordelingene av post 75 (som Kirkerådet forvalter) er spesifisert i tabellen på neste side.

Fordeling av tilskuddsmidler (tall i 1000 kr)	Budsjett 2014	Budsjett 2015
Trosopplæring	290 979	296 916
Nidaros og Oslo Domkirker	5 000	5 000
Døvekirkene	10 590	10 806
Kirkelig ressurscenter mot vold og seksuelle overgrep	2 814	2 872
Kristent arbeid blant blinde og svaksynte	321	328
Stiftelsen Kirkeforskning	6 251	6 379
Diakoni, undervisning og kirkemusikk m.m.	128 219	133 795
Samisk bibeloversettelse	1 604	1 637
Sum bevilgning	445 778	457 733

Nasjonalt pilegrimssenter får årlig et tilskudd på kr 1 335 000 av denne bevilgningen. Disse midlene fordeles og *forvaltes av departementet*. Tabellen viser fordelingen av de midlene Kirkerådet har fordelt i 2015. Tilskuddet økte med ca. 2 % fra 2014.

Tilskuddet til diakoni, undervisning og kirkemusikk disponeres av bispedømmerådene og finansierer i hovedsak kateket- og diakonistillinger i de menighetene som er innvilget driftsstøtte. Tilskuddsbeløpet for 2015 er fordelt av Kirkerådet etter samme fordelingsnøkkel som tidligere. Ansvaret for forvaltningen av dette tilskuddet ble delegert til Kirkerådet fra 1. januar 2014.

I statsbudsjettet for 2014 ble det opprettet en ny post under kap. 0340 post 77, Tilskudd til virksomhet i Den norske kirke, med en ramme på kr 152 700 000. Målet med dette rammetilskuddet er at det skal støtte opp under Den norske kirkes virksomhet. Tilskuddet kan ikke anvendes til prestestillinger i menighetene, eller til å avlaste kommunene for kommunenes økonomiske ansvar for kirken. Tilskuddet kan heller ikke benyttes av Kirkerådet og bispedømmerådene til egen drift, som dekkes fra post 01.

Kirkemøtet vedtok at fordelingen i 2015 skal følge den fordelingen som ble benyttet til prioritering av tilskuddsmottakerne for 2014. Kirkerådet har på bakgrunn av dette foretatt tildelingsvedtak til den enkelte tilskuddsmottaker for 2015.

Tilskudd fra Opplysningsvesenets fond

Den norske kirke disponerer også et driftstilskudd fra Opplysningsvesenets fond. Fondsavsetningen til felleskirkelige tiltak for 2015 er på samlet 25,5 mill. kr.

Av dette disponerer Kirkemøtet/Kirkerådet kr 23 500 000 i 2015.

Oversikt over de kommunale tilskudd til fellestrådene

Den norske kirkes økonomi er sammensatt. Nedenfor følger en oversikt over regnskapstallene for de kirkelige fellestrådene fordelt på driftsinntekter og driftsutgifter 2010 - 2013 (i millioner kroner) er:

	Regnskap 2010	Regnskap 2011	Regnskap 2012	Regnskap 2013	Endring i % 12/13
Driftsinntekter	3 668	3 912	4 042	4 430	9,6
Driftsutgifter	3 528	3 717	3 867	4 162	7,6
Driftsresultat	140	195	175	228	30,3
Investeringsinntekter	623	632	484	695	43,6
Investeringsutgifter	902	833	752	1 045	39,0
Låneopptak/bruk av fonds	-279	-201	-268	-450	67,9
Kommunale overføring	2 372	2 575	2 671	2 815	5,4
Statlige overføringer	331	327	318	346	8,8

I tabellen nedenfor er staten og kommunenes bevilgninger til Den norske kirke satt sammen. Summen i 2013 var på 4,468 milliarder kr.

Offentlige bevilgninger til Den norske kirke					
	Regnskap 2010	Regnskap 2011	Regnskap 2012	Regnskap 2013	Endring i % 13/12
Fra statsregnskapet					
Kirkelig administrasjon	613	651	1 623	1 653	1,8
Presteskaper	876	890	0	0	0
Sum stat	1 489	1 541	1 623	1 653	1,8
Fra kommunene	2 372	2 575	2 671	2 815	5,4
Fra staten	1 489	1 541	1 623	1 653	1,8
Sum offentlig støtte	3 861	4 116	4 294	4 468	4,1

3. Rapport over bruken av midlene i 2014

Kirkemøtet skal hvert år få en rapport over bruken av midlene.

Gjennom rapportering skal Kirkerådet hente inn informasjon fra tilskuddsmottakerne. Denne informasjonen skal gjøre det mulig å vurdere graden av måloppnåelse.

Midlene i 2014 er fordelt til de ulike tilskuddsmottakerne etter de vedtak som er fattet.

Fra og med 2014 mottar alle landets menigheter trosopplæringsmidler og alle er i gang med å gjennomføre trosopplæringsreformen.

Det henvises til årsrapport for de sentralkirkelige råd og fra de enkelte tilskuddsmottakere. Disse er ikke publisert innen fristen for dette saksdokument.

Nedenfor følger en tabell over bruk av tilskuddsmidlene i 2014 sammenlignet med budsjett 2014 og regnskapstallene for 2013.

Post 75 Trosopplæring (tall i 1000 kr)	Regnskap 2013	Tildeling 2014	Regnskap 2014
Trosopplæring til menighetene	207 497	289 943	273 880

Mindreforbruket i 2013 var på kr 4 830 000. Dette ble overført til 2014. Når posten i siste tildeling ble redusert til kr 289 943 000 (jfr. tabell på side 7) har det sammenheng med at noen av midlene ble overført til Kirkerådet og bispedømmerådene til post 01 i departementets siste budsjettsaldering høsten 2014.

Mindreutgiften fordeler seg på Kirkerådet og Bispedømmerådene og er ikke utbetalte utjevningssmidler samt helårsvirkning på nye tildelinger i 2014.

Mindreutgiften på kr. 16 063 000 er søkt overført til 2015.

Post 77 Tilskudd til virksomhet i Den norske kirke (tall i 1000 kr)	Regnskap 2013	Tildeling 2014	Regnskap 2014
Døvekirkene	10 230	10 590	10 590
Kristent arbeid blant blinde	310	321	321
Stiftelsen Kirkeforskning	6 040	6 252	6 252
Diakoni, undervisning og kirkemusikk	123 768	131 119	133 116
Kirkelig Ressurssenter mot vold og seksuelle overgrep	2 235	2 814	2 814
Samisk bibeloversettelse (Det norske bibelselskap)	1 550	1 604	1 604
Sum tilskudd post 77	144 133	152 700	154 597

Kirkerådet og Bispedømmerådene hadde ved årsskiftet en samlet merutgift på kr. 1 897 000.

I tildelingsbrev fra Kulturdepartementet til Bispedømmerådene av 6. mai 2014 er det gitt Oslo Bispedømmeråd tillatelse til å overskride posten Diakoni, undervisning og kirkemusikk med kr. 2 500 000 i 2014 jfr. tilsvarende mindreutgift i statsregnskapet for 2013 på post 71. Denne tillatelsen er gitt utover belastningsfullmakten til Kirkerådet for inneværende år.

Oslo Bispedømmeråd hadde i 2014 er merutgift på kr. 2 673 000.

Nord-Hålogaland Bispedømmeråd har pr. 31 12 2014 en mindretutgift på kr 777 000 som søkes overført til 2015.

4. Bruk av regelverket

Regelverk for post 75 Trosopplæring

Post 75 ble opprettet på statsbudsjettet da midler ble bevilget til trosopplæring i 2004. For disponeringen av midlene ble det fra 2009 fastsatt nasjonale kriterier og prosedyrer for fordeling til fellesråd og menighetsråd i en prostivis opptrappingsmodell. De årlige bevilgningene til Trosopplæringsreformen på statsbudsjettet har avgjort takten i opptrappingen. Fra og med 2014 omfattes alle landets menigheter av reformen og mottar trosopplæringstilskudd i tråd med de nasjonale kriteriene som er beskrevet under punkt 5.

Bispedømmene forvalter fra 2014 noe utjevningmidler for å kompensere for særlige forhold og spesielle behov.

Tildelingsbrevet til menighetene reflekterer nasjonale føringer for anvendelse av midlene i fellesrådene.

Menighetene som kom med i reformen i 2014 har tre år til å utarbeide en lokal trosopplæringsplan som skal godkjennes av biskopen. Det betyr at fra 2017 skal alle menighetene ha en godkjent plan.

For å stimulere kontinuerlig utvikling av trosopplæringsfeltet i Den norske kirke, har Kirkerådet siden 2004 utlyst prosjektmidler til forsøksarbeid, forskning, fagutvikling og utvikling av metodiske ressurser og materiell, slik at organisasjoner, faginstitusjoner, forlag og andre fagmiljø kan bruke sin særskilte kompetanse til det beste for trosopplæringen. Gjennom utviklingsprosjektene har et bredt spekter av faginstitusjoner og kristne organisasjoner blitt involvert i reformarbeidet.

Kunnskapen og materiellet fra disse prosjektene er viktig for utvikling av Trosopplæringsreformen og trosopplæringsfeltet i kirken. Det er også utviklet ressurser for menighetenes arbeid i form av mentortjeneste, kurs og konferanser etc.

Regelverk for tilskudd fra post 77, fra budsjett 2015 overført til post 75.

Det er tidligere utarbeidet et regelverk for tilskudd til Døvekirken, Stiftelsen Kirkelig Ressurssenter mot vold og seksuelle overgrep, Samisk bibeloversettelse (KR 32/12) og Stiftelsen Kirkeforskning (KR 20/13).

Regelverk om tilskudd til kirkelig undervisning og diakoni

For tilskudd til særskilte stillinger innen kirkelig undervisning og diakoni har departementet utarbeidet et regelverk. Dette regelverket med kommentarer videreførte Kirkemøtet i 2014. Hele regelverket med departementets kommentarer er tatt inn i Den norske kirkes Lovsamling under pkt. 9.4 og er derfor ikke gjengitt her.

Det er bispedømmerådene som har disponert tilskuddene og inngått avtale med fellesråd om utgiftsrefusjoner for undervisnings- og diakonstillinger. Bispedømmerådene har utarbeidet egne reglement for oppfølging av tilskuddsordningen. Fellesrådene leverer inn rapport og regnskap til bispedømmeråd og får normalt tilskuddet utbetalt to ganger pr år.

Når Kirkerådet har overtatt ansvaret fra departementet for ordningen, så har det ikke fått noen praktisk betydning for bispedømmerådene. På sikt må dette erstattes med et nytt. Dette må utvikles sammen med bispedømmerådene.

Bispedømmerådene rapporterer til Kirkerådet og Kirkerådet rapporterer samlet til departementet.

Regelverk for tilskudd til Døvekirken, Stiftelsen Kirkeforskning, Stiftelsen Kirkelig Ressurssenter mot vold og seksuelle overgrep og Samisk bibeloversettelse.

Disse regelverkene følger den fastsatte malen for tilskudd. Hvert tilskudd har et eget formål. Virksomhetene er forskjellige. Det er utarbeidet kriterier for måloppnåelse. Fordi tilskuddsbeløpene har vært fastsatt i statsbudsjettet har det ikke vært noen offentlig kunngjøring av tilskuddsordningen. Regelverket har punkter om tildelingskriterier, saksbehandling, rapportering, oppfølging og kontroll, evaluering og ikrafttreden.

Dette regelverket er tidligere delegert til Kirkerådet og opphører ikke å gjelde selv om denne ordningen nå tas inn i en felles ordning med tilskudd til særskilte stillinger innen kirkelig undervisning og diakoni.

For Døvekirken, Stiftelsen Kirkeforskning, Stiftelsen Kirkelig Ressurssenter mot vold og seksuelle overgrep er det en grunnstøtte til arbeidet (rammetilskudd).

For *Samisk bibeloversettelse* er målsetningen å gi samiske folkegrupper tilgang til bibelske tekster på eget språk. Dette tilskuddet har karakter av prosjekt, siden det er knyttet til et mål som er mulig å nå og aktiviteter som dermed kan avsluttes.

Døvekirken.

Landets døvemenigheter er ikke omfattet av bestemmelsene i kirkeloven som bl.a. regulerer kommunenes økonomiske ansvar over de geografiske menighetene (soknene) i Den norske kirke. I medhold av kirkelovens § 2 er det ved kgl. Res. 17.april 1998 fastsatt nærmere bestemmelser om døvemenighetenes organisering mv. Resolusjonen inneholder ingen særskilte bestemmelser om døvemenighetenes økonomiske forhold (jfr. KM 12/15). Statstilskuddet er derved hjemlet i de årlige budsjettvedtakene, og defineres som driftsstøtte til det døvekirkelige arbeid.

Målsetning og målgruppe for tilskuddet

Målsetningen med den statlige tilskuddsordningen til døvemenighetene er å legge til rette for et aktivt kirkelig arbeid blant medlemmene, herunder bidra til at det i døvemenighetene kan holdes gudstjenester som biskopen forordner, at nødvendige kirkelige tjenester kan ytes, at

arbeidsforholdene for de kirkelige tilsatte er tilfredsstillende og at menighetsrådene og Døvekirkenes fellesråd har tilstrekkelig administrativ hjelp.

Landets fem døvemenigheter er tilskuddsmottakere. Det kan i vedkommende døvemenighet ytes tilskudd til menighetslivet i et nærmere avgrenset område når det til dette distriktet er tilknyttet en statstjenestemann innen det døvekirkelige arbeidet. Det ytes også tilskudd til fellesrådets utgifter til avholdelse av Døvekirkenes fellesmøte.

Stiftelsen Kirkeforskning

Stiftelsen Kirkeforskning ble stiftet i 1992 av Kirkerådet etter oppdrag fra Kirkemøtet (KM 11/92). Helt siden starten har stiftelsen mottatt tilskudd over Statsbudsjettet forvaltet av departementet.

Målsettingen med tilskuddsordningen

Målsettingen med tilskuddet er å bidra med driftskapital for å stimulere til forsknings-, utrednings-, og utviklingsarbeid innenfor fagfeltene kirke, religion og livssyn, og å formidle forskning og forskningsresultater til menigheter, samfunnet og den offentlige debatt.

Stiftelsen Kirkelig Ressurssenter mot vold og seksuelle overgrep

Stiftelsen ble stiftet i 1996 med bakgrunn i vedtak i Kirkerådet.

Statstilskuddet har vært gitt til senteret siden 2003.

Målsetningen med tilskuddet er å styrke senterets finansieringsgrunnlag og sikre en forutsigbar drift av senteret.

Kristent arbeid blant blinde og svaksynte (KABB)

Kristent arbeid blant blinde og svaksynte har fått et lite driftstilskudd fra departementets tilskuddspost som Kirkerådet fikk ansvar for å utbetale fra 2014. Det har ikke vært utarbeidet noe eget reglement for dette. Det har sammenheng med at beløpet er lite og utgjør en liten andel av KABBs budsjett.

Kirkerådets kommentarer

Kirkerådet har hatt tilskuddsforvaltningen for Døvekirken, Stiftelsen Kirkeforskning, Stiftelsen Kirkelig Ressurssenter mot vold og seksuelle overgrep og Samisk bibeloversettelse fra 2012 og Stiftelsen Kirkeforskning fra 2013. For Kirkerådet er Kristent arbeid blant blinde og svaksynte en ny tilskuddsmottaker fra 2014.

Døvekirken skiller seg ut fra de andre tilskuddsmottakerne ved at det har vært regulert ved en egen kongelig resolusjon.

Stiftelsen Kirkeforskning er opprettet av Kirkemøtet, og Stiftelsen Kirkelig Ressurssenter mot vold og seksuelle overgrep er opprettet med bakgrunn i vedtak fattet av Kirkemøtet. Begge virksomhetene har gitt viktige bidrag til kirken og kirkens rolle i samfunnet. De er små og har en sårbar økonomi. De har begrensede muligheter til å erstatte statstilskuddet med andre inntekter.

5. Fordelingsnøkler

Trosopplæring.

Følgende kriterier ligger til grunn for fordelingen av trosopplæringsmidler mellom menigheten i et prosti:

1. Antall døpte mellom 0 og 18 (De første 18 årskull inkl. tilhørende 0-åringer) i den enkelte menighet ut fra medlemsregisteret. Minimum 75 % av de tildelte midlene til prostiet skal normalt fordeles etter dette kriterium.
2. Bemanning av stillinger med direkte tilskudd over statsbudsjettet innen undervisning (post 77)
3. Den generelle bemanningen av stillinger finansiert over statsbudsjettet som er knyttet til undervisning vurderes også i denne sammenhengen, særlig gjelder dette (ungdoms-) prestestillinger og ungdomsdiakonstillinger etc. Denne bemanningssituasjonen må sees i forhold til antall døpte i de aktuelle menighetene.
4. Geografiske og sosiogeografiske forhold (reise – avstand – tilflytting – skolesentrum, sammensatt befolkningsmasse, tospråklighet osv.)

Bispedømmerådene skal søke å stimulere og underbygge:

- At det opprettes tilstrekkelig mange robuste stillingsenheter i det enkelte prosti. Dette utelukker ikke brøkstillinger i den enkelte menighet eller at statstilskuddet inngår som en delfinansiering av stillinger i menighet/fellesråd.
- At fagstillingene forankres så nær den utøvende tjeneste i lokalmenigheten der barn og unge bor. Stillingene skal øke det tverrfaglige samarbeidet i den lokale menighet i forhold til barn og unge. Stillingene skal fungere slik at de samspiller med og øker frivillighet og det lokale engasjementet i trosopplæringen
- Menighetsrådets rolle for trosopplæringen etter kirkeloven.

Inntil reformen er gjennomført og alle menigheter har fått en godkjent plan og kommer over i driftsfasen, foreslås det at fordelingen som er foretatt på grunnlag av den nasjonale fordelingsnøkkel beholdes.

Også i fremtiden vil tilskudd etter antall døpte fra 0-18 år være et viktig fordelingskriterium, men det er også andre faktorer som bør drøftes når tilskuddsforvaltningen vurderes i et mer langsiktig perspektiv.

Tilskudd til kirkelig formål

Det må fastsettes fordelingsnøkler på tilskudd til kirkelige formål mellom eksterne mottakere og bispedømmerådene. For 2016 kan fordelingsnøkklene mellom eksterne mottakere og bispedømmerådene opprettholdes. De eksterne virksomhetene må søke Kirkerådet om midler som så vil fordele midlene etter Kirkemøtets vedtak.

For budsjettåret 2016 foreslås det at fordelingsnøkklene mellom bispedømmene opprettholdes, og at det arbeides med å utarbeide framtidige fordelingsnøkler mellom bispedømmerådene.

Stiftsdirektørene har satt i gang et arbeid om fordeling av presteressurser mellom bispedømmerådene. Det er ventet at dette kan bli en sak på Kirkemøtet i 2016 etter at den har

vært igjennom en høringsrunde i 2015. Siden de fleste statlige budsjettmidler går til dette, vil det være en viktig premis for fordeling av ressurser mellom bispedømmene.

Kirkemøtet har nå myndighet til å se på fordelingen av ressursene til særskilte stillinger innen kirkelig undervisning og diakoni. Dette er fordelingsnøkler som også henger sammen med bevilgningene til trosopplæring. Det gjelder særlig for stillingene innen kirkelig undervisning. Det er allerede en viss koordinering med de menigheter som har statlig tilskudd til disse stillingene, og bevilgningene til trosopplæring, jfr. nasjonale kriterier for deling, pkt. 3 i saken.

Driftsrammene som er bevilget i 2015 er bundet opp i lønns- og driftsutgifter. Samisk oversettelsesarbeid er et prosjekt med et klart definert mål.

Alle tilskuddsmottakerne har gjort seg avhengige av tilskuddsmidlene. Dette gjør, at dersom det skal foretas en omlegging av finansieringen, så må det skje i et langsiktig perspektiv slik at virksomhetene får tid til å tilpasse seg endrede rammevilkår.

De midlene som bispedømmerådene disponerer er bundet opp i stillinger i de ulike fellelråd (sokn). Det er viktig at disse midlene sees i sammenheng med trosopplæring og annen virksomhet som skjer lokalt for å utløse aktivitet.

Generelle kommentarer

Det er ingen automatikk i at posten på statsbudsjettet justeres i tråd med lønns- og prisstigningen. Kirkerådet disponerer ikke andre tilskuddsmidler til å kompensere for dette. Mottakerne forutsettes derfor å måtte tilpasse driften til de midler som er til disposisjon.

Det blir viktig å finne fordelingsnøkler mellom bispedømmene som er mest mulig objektive, som er enkle å forvalte og lette å administrere. De må også oppleves om rettfærdige. Det er «følsomt» å endre på det som har vært tilnærmet status «quo» i mange år.

I dette arbeidet må bispedømmerådene delta aktivt. Det foreslås ingen vedtak til KM i 2015 hvor dette er tema, fordi saken ikke har vært utredet i Den norske kirke.

Det må gjennomføres høringer i bispedømmerådene for å finne en framtidig fordelingsnøkkel mellom bispedømmerådene som er mest mulig rettfærdig. Kirkerådet har ikke ressurser til å arbeide med disse spørsmålene nå. Nye fordelingsnøkler kan tidligst behandles i 2016. Dette innebærer at fordelingen av tilskudd mellom formål og instanser ikke endres før tidligst i 2017.

Dersom en ny fordelingsnøkkel vil skape store endringer i forhold til dagens situasjon, bør denne implementeres gradvis slik at bispedømmerådene og sokn/fellelråd får tid til å tilpasse seg endrede rammevilkår. Dette synes nødvendig da de aller fleste midlene er bundet opp i stillinger og drift.

6. Mål og strategier

Kirkemøtet 2014 vedtok en ny strategi for perioden 2015 -2018.

Vedtaket var:

Meir himmel på jorda

Den norske kyrkja - *ei evangelisk-luthersk folkekyrkje*

Visjon og mål for 2015–2018

Vedkjennande	Open	Tenande	Misjonierende
Vi tilber og vedkjenner trua på den treeinige Gud	Vi er eit fellesskap prega av likeverd, deltaking og respekt for skilnader.	Vi viser miskunn, fremjar rettferd og vernar om skaparverket.	Vi vitnar om Jesus Kristus lokalt og globalt saman med den verdsvide kyrkja.

I perioden 2015–2018 vil vi at:

1. Gudstenestelivet blomstrar

- Gudstenesta gir eit møte med det heilage, med Gud.
- Gudstenesta er eit ope, deltakande og inkluderande fellesskap.
- Gudstenesta knyter oss til heile den verdsvide kyrkja.
- Kyrkja har vigslar som feirar kjærleiken og bed om Guds velsigning over samlivet.
- Kyrkja lar etterlatne møte omsorg og få oppleve ei verdig gravferd der dei får leggje den døde i Guds hender.
- Kyrkja varetar og fornyar kyrkjemusikken og gir rom for ulike kunst- og kulturuttrykk.

2. Fleire søker dåp og trusopplæring

- Medlemmer i Den norske kyrkja døyper barna sine.
- Alle døypte og tilhøyrande i alderen 0–18 år blir inviterte til trusopplæring som gjer at dei kjenner seg heime i kyrkja, og som gir kunnskap om kristen tru.
- Konfirmasjonstida gir næring til tru og liv.
- Aldersgruppa 18–30 år erfarer at kyrkja er relevant, livsnær og tilgjengeleg.
- Kyrkja har trusopplæring for vaksne.
- Samisk kyrkjeliv er livskraftig og likeverdig, og samisk språk og kultur blir varetatt i gudstenestelivet og trusopplæringa.
- Kvensk språk og kultur blir varetatt i gudstenestelivet og trusopplæringa.

3. Folkekyrkja engasjerer seg i samfunnet

- I samarbeid mellom kyrkjelydar og diakonale institusjonar fremjar kyrkja omsorg, verdigheit og respekt.

- Kyrkja fremjar menneskeverd, fred, menneskerettar og respekt for skaparverket.
- Misjon er del av kyrkjelydens identitet og eit uttrykk for at Gud har gjort oss til sine sendebod.
- Kyrkja er ein relevant aktør i mediesamfunnet.
- Kyrkja er ein tydeleg og konstruktiv aktør i det norske samfunnet i samarbeid med styresmakter, livssynssamfunn, kulturliv og ulike organisasjonar.
- Dei som er nye i Noreg finn sin plass i kyrkjelydane i Den norske kyrkja eller i sine egne trussamfunn.
- Kyrkja legg vekt på religionsdialog.

4. Fleire får lyst til å arbeide i kyrkja

- Kyrkja inspirerer til deltaking og sikrar gode arbeidsforhold for frivillige og tilsette.
- Kyrkja styrkjer rekruttering til kyrkjeleg teneste i samarbeid med barne- og ungdomsorganisasjonane og utdanningsinstitusjonar.
- Strukturane og dei demokratiske ordningane i kyrkja støttar opp om oppdraget og tenesta.

Saken ble fulgt opp av Kirkerådet i sak 42/14.

Kirkerådet fulgte opp vedtakets pkt. 2:

«Kyrkjemøtet bed dei sentrale, regionale og lokale råda i Den norske kyrkja om å følgje opp visjonen i plandokumenta når mål og satsingsområde skal utformast.»

Kirkemøtets vedtak ble fulgt opp av Kirkerådet i sak 42/14, Mål og resultatstyring 2015 – 2018. Kirkerådet har vært opptatt av at antall indikatorer ikke skal være for mange. Stiftsdirektørene har deltatt aktivt i dette arbeidet. Målet er at disse skal måle oppslutningen om Den norske kirke på landsplan, være forutsigbare og enkle og følge opp slik at vi unngår å drøfte disse hvert år.

I forslaget som ble fremmet for Kirkerådet ble det tatt utgangspunkt i at det ikke skulle være for mange nasjonale mål og indikatorer. Resultatmålene ble satt inn under Kirkemøtets fire satsingsområder. De fleste resultatmålene har vært brukt tidligere. Det har vært et mål å forenkle ikke forvanske. I målkartet ble departementets mål innarbeidet i Kirkemøtet strategiske mål. Dette er nytt. Målkartet følger saken som vedlegg 2.

Det har over flere år pågått et arbeid for å utvikle resultatmål og indikatorer for Den norske kirke etter den mal som Direktoratet for økonomistyring har arbeidet. Samtidig har det vært arbeidet det med rapporteringsverktøy og statistikk i Kirkerådet for å automatisere rapporteringen. Dette er komplisert og ressurskrevende, men nødvendig for at kvaliteten på dataene blir så god som mulig.

Det er fullt mulig, og til og med ønskelig, at de nasjonale resultatene suppleres med andre regionale eller lokale resultatmål og indikatorer.

Kirkerådet er opptatt av at rapporteringen skal bli enklere og mer håndterlig. Det arbeides derfor med å videreutvikle automatisk datafangst og elektronisk rapportering.

Det er viktig at vi også finner metoder for å måle kvalitet og effekter hos brukerne, slik at vi ikke bare baserer rapporteringen på det som kan måles. Dette må det arbeides videre med fremover.

Kirkerådet vedtok at dåp skal være et eget satsingsområde i 2015. Det ble ikke vedtatt nye satsingsområder for 2016 til 2018. Det må brukes mer tid for å velge ut disse. I framtiden foreslås det at det velges satsingsområder for hvert år i en fireårsplan.

<i>Strategiske mål:</i>	<i>Resultatmål:</i>	<i>Nøkkelindikator:</i>
1. Gudstjenestelivet blomstrer.	Oppslutningen om gudstjenestene øker.	Gudstjenestedeltakelse
	Gudstjenestetilbudet holdes oppe.	Gudstjenestefrekvens
	Flere velger kirkelig vigsel.	Antall vigsler
	Oppslutningen om kirkelig gravferds holdes oppe.	Antall kirkelige gravferder
	Kirken gir rom for ulike kunst- og kulturuttrykk	Antall konserter og kulturarrangementer i kirkene
	Flere menigheter inkluderer samisk språk i gudstjenestelivet	Antall menigheter som inkluderer samisk språk i lokale gudstjenester.
2. Flere søker dåp og trosopplæring.	Oppslutningen om dåp øker.	Andel døpte av tilhørende
	Omfanget i trosopplæringstilbudet øker.	Gjennomsnittlig timetilbud i menighetene.
	Oppslutningen om trosopplæringstiltakene øker.	Deltakerandel i utvalgte, landsomfattende tiltak.
	Oppslutningen om konfirmasjon holdes oppe.	Konfirmerte av døpte 15-åring.
3. Folkekirke engasjerer seg i samfunnet.	Flere menigheter utvikler plan for diakoni.	Andel menigheter med godkjent plan.
	Kirken blir mer tilgjengelig på Internett.	Antall treff på nettsider.
	Flere menigheter blir "Grønn menighet"	Antall Grønne menigheter
	Flere menigheter er engasjert for misjon	Antall menigheter med inngått misjonsavtale
4. Flere får lyst til å jobbe i kirka.	Rekrutteringen til vigslede stillinger styrkes.	Antall vigslinger
	Flere engasjeres i frivillig tjeneste i kirka.	Antall frivillige.

Departementet har fra tildelingsbrevet i 2014 fastsatt følgende mål og indikatorer for Kirkerådet og bispedømmerådene:

Statens hovedmål for Den norske kirke

Staten skal understøtte Den norske kirke som folkekirke i samsvar med Grunnloven § 16.	
Delmål:	Indikatorer:
Den norske kirke skal være en landsdekkende, lokalt forankret kirke.	Gudstjenestefrekvens på søn- og helligdager.
Den norske kirke skal ha en oppslutning som bekrefter dens karakter som folkekirke.	Døpte av tilhørende barn.
	Prosentvis endring i gudstjenestedeltakelse.
	Konfirmerte av døde 15-åringer.
	Prosentvis endring i antallet kirkelige vigsler.
Den norske kirke skal formidle evangelisk-luthersk tro og tradisjon og tilby trosopplæring til alle døde barn.	Kirkelige gravferder av antall døde.
	Opplæringstilbud i timer.
Den norske kirke skal være organisert i samsvar med demokratiske prinsipper og verdier.	Deltakerandel på nasjonale breddetiltak.
	Valgdeltakelse 2015
	Kjønnsfordeling i valgte råd 2015

Disse ble meddelt Kirkerådet i tildelingsbrev av 10. februar 2014 og gjelder også for 2015. Disse er innarbeidet i tabellen på siden foran.

7. Departementets retningslinjer for Kirkemøtets disponering av statstilskudd til trosopplæring og virksomheter ellers i Den norske kirke og Kirkerådets kommentarer

Staten har mange ulike tilskuddordninger. Alle er etablert fordi man har til hensikt å skape resultater av samfunnsmessig verdi, som ikke kan realiseres uten tilskuddet.

Et tilskudd har ingen verdi i seg selv, men er et virkemiddel som skal bidra til å nå et mål. Så lenge Kirkerådet og bispedømmerådene er statlige virksomheter er vi bundet av å følge det statlige økonomireglementet. Når Den norske kirke blir eget rettssubjekt 2017 vil ikke dette gjelde lenger. Kirkerådet og bispedømmerådene får, inntil videre, hvert år tildelingsbrev fra departementet. Dette har egne krav om rapportering. Tilskuddsmidlene vil være en del av dette. Bispedømmerådernes rapporteringskrav på tilskuddsordningen må fastsettes av Kirkemøtet.

Retningslinjene fra departementet vil være et oppdragsbrev så lenge Den norske kirke er en statlig virksomhet. Disse tilskuddsordningene som Den norske kirke forvalter går til stiftelser og rettssubjekter utenfor staten. I framtiden må dette være godkjent av Finansdepartementet hvis Den norske kirke skal gi driftstilskudd til f.eks. Stiftelsen Kirkelig Ressurscenter mot vold og seksuelle overgrep.

Rapporteringskravene på disse tilskuddsmidlene som bispedømmerådene mottar vil fremgå av denne saken.

8. Endringer i 2017

Når Den norske kirke blir eget rettssubjekt vil de økonomiske rammebetingelsene endres. Det nye rettssubjektet vil få sine inntekter fra staten i et samlet tilskudd som stiles til Kirkemøtet. Tildelingen kommer i et tildelingsbrev som nå, men bispedømmerådene får ikke lenger noe eget tildelingsbrev fra departementet.

Beløpet til Den norske kirke som kommer i en sum blir utbetalt til en ny bankkonto (i fire rater gjennom året) slik at det er midler til å betale lønn og driftsutgifter.

Den norske kirke må regnskapsføre tilskuddet i et nytt økonomisystem. Nye løsninger må være testet og klare til bruk i 2017. Siden det er foreslått at det er Kirkerådet som skal avlegge regnskap, så betyr det at det må utarbeides felles økonomireglement for Kirkerådet og bispedømmerådene. Både Kirkemøtet og Kirkerådet får et økt økonomisk ansvar. Det betyr at det tilføres ny kompetanse. Flere oppgaver må løses. Regnskapsrapporter blir en del av oppfølgingen gjennom året. Møteplanen må tilpasses slik at rapporter kan behandles pr. tertial.

Fram til skillet leveres disse regnskapstjenestene av Direktoratet for økonomistyring (DFØ) og all bokføring skjer i statens regnskap og systemer. Arbeidet med å anskaffe nye løsninger er en del av de omstillingene det arbeides med nå. Disse må være testet og på plass for at et nytt rettssubjekt kan starte opp virksomheten fra 2017.

Ved overgangen må det settes opp en åpningsbalanse og budsjetttrammene må korrigeres for alle nye kostnader som Den norske kirke får når den blir eget rettssubjekt.

Det er videre grunn til å tro at de mål som departementet har satt opp for kirkens virksomhet, jfr. pkt.6, vil gjelde også etter 2017. Hvilket økonomisk handlingsrom Kirkemøtet vil få vil fremgå av det endelige tildelingsbrevet for 2017 og de lovregler departementet forøvrig fastsetter (bl.a. justeringer i kirkeloven). Dette må være klart før Kirkemøtet i 2017.

Kirkemøtet vil få ansvar for å fordele midlene mellom Kirkerådet, bispedømmerådene, trosopplæring og andre virksomheter i Den norske kirke siden tilskuddet blir samlet i en felles post. Dette kan skape utrygghet fordi noen kan frykte at tilskuddsposten de i dag får kan bli redusert.

Kirkerådet vil så utarbeide tildelingsbrev til de ulike virksomhetene. Det nye blir at bispedømmerådene får tildelingsbrev fra Kirkerådet og ikke fra departementet.

Regelverket må også inneholde kriterier om hvordan fordelingen av midler skal være mellom Kirkerådet og bispedømmerådene.

Økonomiske/administrative konsekvenser

Tilskuddsforvaltningen er en oppgave Kirkerådet har fått delegert fra departementet i forkant av skillet mellom stat og kirke.

Dette startet i 2003 da Kirkerådet fikk ansvar for utbetaling og oppfølging av statstilskuddet til Stiftelsen Kirkelig Ressurscenter mot vold og seksuelle overgrep.

Tilskuddsordningen for trosopplæring ble etablert ved innføring av reformen fra 2004. Kirkerådet har tildelt midler til menigheter etter hvert som de er blitt med i reformen. Fra budsjettåret 2014 har alle menigheter fått tildelt midler.

I 2012 og 2013 ble tilskuddsforvaltningen overført til Kirkerådet for Døvekirken, Samisk bibeloversettelse og Stiftelsen Kirkeforskning.

Fra 2014 ble tilskuddsforvaltningen til Kristent arbeid blant blinde og svaksynte og tilskudd til diakoni, undervisning og kirkemusikk overført til Den norske kirke slik at Kirkerådet også fikk forvalte disse midlene. For budsjettåret 2015 var det Kirkemøtet som ble ansvarlig.

Fra 2015 er også forvaltningen av tilskuddet til Oslo og Nidaros domkirker delegert til Kirkerådet.

Jo flere tilskuddsordninger Kirkerådet overtar, jo bedre prosesser for behovskartlegging må gjennomføres. Det er nødvendig å ha kjennskap til tilskuddsmottakernes behov. Kartleggingen og informasjonsinnhenting må starte i god tid, slik at forslag til nye satsinger og budsjett-forslag kan gjennomføres før prioriteringsforslag fra Den norske kirke sendes inn til statsbudsjettet. Det er viktig med tette og gode dialoger, slik at konflikter med samarbeidspartnerne kan unngås.

Tilskuddsordningen er kompleks. Det krever innsikt i regelverket for å utføre oppgavene slik at de tilfredsstillende kravene i statens økonomireglement.

Tilskuddene betyr svært mye for de virksomheter som nyter godt av disse. Det er derfor viktig at tilskuddsordningene utvikles videre i samarbeid med de ulike mottakerne. Det vil alltid oppstå skjevheter i en tilskuddsordning over tid. Det skjer utvikling i interne og eksterne rammebetingelser som bør vektlegges. Departementet har vedtatt at ordningene skal evalueres hvert fjerde år. Første evaluering skal etter planen legges fram for Kirkemøtet i 2017.

Tilskuddet fra staten i 2017 vil samles i ett beløp og skal dekke alle statlige forpliktelser. Tilskuddet må videre kompenseres for alle nye kostnader som en følge av fristillingen fra staten. Departementet har intensjoner på å hjelpe til med dette, men vi kjenner ikke alle realitetene enda. Hva blir de økte kostnadene? Hva får vi i egenkapital? Hvilke muligheter har vi til å oppta lån?

Dette tilsier at Den norske kirke bør legge opp til en svært nøktern drift i 2017.

Forvaltningen må tilpasses de satsingsområder som Kirkemøtet vedtar. Samtidig må de dekke behov som Den norske kirke har sentralt, regionalt og lokalt.

De diakonstillingene som fellesrådene har opprettet og som inngår i tilskuddsordningen er finansiert med driftstilskudd fra kommunene ved et at stat og kommune har dekket ca. 50 % hver av en stilling.

Mange arbeidsgivere og ansatte er derfor berørt ved at en stor del av tilskuddsmidlene benyttes som lønnstilskudd til stillinger.

Det er ingen frie midler til disposisjon. Flere parter vil derfor bli berørt dersom det skjer endringer i fordelingen av midlene. Omprioriteringer er trolig lettest å gjøre når det oppstår vakanse i en stilling med driftstilskudd. Det er likevel problematisk å endre på fordelingene når det skapes «tapere» for at andre skal bli «vinnere». Dersom en stillingshjemmel blir inndratt et sted kan aktivitet og tjenestetilbudet bli kraftig redusert. Det kan gi kirken medlemmene et redusert tilbud og kirken et dårlig omdømme.

Kirkerådet er opptatt av å utvikle et enkelt regelverk som vil kreve så lite administrasjon som mulig både lokalt, regionalt og sentralt. Det er krevende å finne balansepunktene i dette.

Kirkerådet vil arbeide for økte rammer i budsjettskrivene til departementet, jfr. KR sak 64/14.

Kirkemøtets ansvar for økonomi og forvaltning øker når Den norske kirke blir et eget rettssubjekt. Dette innebærer at Kirkemøtet ikke kan fatte vedtak som det ikke er økonomisk grunnlag for å gjennomføre. Arbeidet må finansieres innenfor de rammene som Kirkemøtet har til disposisjon.

Etter hvert som ansvar og oppgaver øker vil Kirkerådet bruke flere ressurser til disse forvaltningsoppgavene.